

OPPLÆRINGSPLAN

TILLEGGSMODUL

for

SERTIFISERT SIKKERHETSOPPLÆRING

iht.
Forskrift om bruk av arbeidsutstyr.
Best. nr. 555

Teleskoptruck

Tillegg som legges inn i teorimodulene

Modul 2.1 Masseforflytningsmaskiner
Modul 2.2 Truck
Modul 2.8 Lastebilkran

Utarbeidet av: Arbeidsgruppen teleskoptruck

INNHOLDSFORTEGNELSE FOR PÅBYGGINGSMODUL 2.2-C

1. Generelt om opplæringen
2. Målsettinger
3. Emneliste
4. Hjelpemidler, undervisningsmateriell
5. Arbeidsmåter
6. Vurdering

KAPITTEL 1 - Generelt om opplæringen

OPPLÆRINGSPLAN FOR BRUK AV TELESKOPTRUCKER TEORETISK OPPLÆRING

OPPLÆRINGENS VARIGHET:	6,5 timer (Med undervisningstid menes i denne sammenheng 45 min. undervisning + pauser)
OPPTAKSVILKÅR:	Tidligere gjennomgått sertifisert opplæring i henhold til modul 2.1 Masseforflytningsmaskiner, eller modul 2.2 Truck, eller Modul 2.8 Lastebilkran
FORMÅL MED OPPLÆRINGEN:	<p>Hensikten med opplæringen er å gi førere av teleskoptruck en teoretisk grunnopplæring i bruken av teleskoptruck slik at ulykker kan unngås.</p> <p>Opplæringen skal gi kandidaten en god innsikt i oppbygging, færemønter og bruk av teleskoptrucker. Opplæringen gis som tilleggsopplæring til truck, masseforflytningsmaskin eller lastebilkran.</p> <p>Praksis i kjøring og betjening av teleskoptruck kommer i tillegg til denne modul.</p> <p>Den teoretiske opplæringen avsluttes med en skriftlig teoretisk prøve. Bestått teoretisk og praktisk prøve danner grunnlag for utstedelse av kompetansebevis klasse C1. Dersom praksis for rundtsvingende teleskoptruck er bestått danner det grunnlag for utstedelse av kompetansebevis klasse C2.</p>
FAG- OG TIMEFORDELING:	Se kap 3, emneliste
KRAV TIL OPPLÆRINGSVIRKSOMHET:	Sertifisert i hh til Forskrift om bruk av arbeidsutstyr, aktuell klasse
KRAV TIL INSTRUKTØR:	Instruktør skal være kompetent og tilhøre en sertifisert opplæringsbedrift for den aktuelle opplæring (ref. forskrift nr. 555, § 47 og § 49)
KLASSER:	<p>C1 Teleskoptruck med løftekapasitet tom 10 tonn:</p> <p>Maskin med hevbar og teleskopisk bom med en eller flere teleskoper med rekkevidde over 2 meter der bommen og overkonstruksjonen står fast på undervogn chassis.</p> <p>C2 Rundtomsvingende Teleskoptruck med løftekapasitet tom 10 tonn:</p> <p>Maskin med hevbar og teleskopisk bom der bom er montert på egen bevegelig- /rundtsvingende konstruksjon der manøverplass følger med bomkonstruksjonen rundt.</p>

Kapittel 2 - Målsettinger

HOVEDMÅL:

Målsettingen med opplæringen er at den som får opplæring tilegner seg tilstrekkelige kunnskaper om teoretisk og praktisk sikker bruk av teleskoptruck, slik at ulykker ved oppstilling og bruk unngås.

DELMÅL:

Opplært person skal:

1. Kunne redegjøre for ulike typer ulykker som kan inntre ved feil bruk av teleskoptruck, ansvarsforhold, årsakssammenheng og hvordan disse ulykkene kan forebygges.
2. Kunne forklare grunnprinsippene for teleskoptruckens konstruksjon og virkemåte, samt nødprosedyrer, krav til kontroll og viktigheten av vedlikehold.
3. Kjenne til viktige sikkerhetspunkter på teleskoptruck før, under og etter bruk.
4. Kunne forklare riktig bruk, samt faremomenter ved bruk og feilbruk.
5. Kjenne til mangfoldet av teleskoptrucker og tilleggsutstyr innenfor klasse C1 og C2, og kunne angi deres bruksområde.
6. Kjenne til teleskoptruckens stabilitet under forskjellige kjøreforhold og ved oppstilling og bruk.
7. Forklare hva som menes med løftekapasitet, belastningens påvirkning på stabilitet, løftehøyde og arbeidshøyde.
8. Kjenne til hvordan teleskoptruckens løftekapasitet og stabilitet forandrer seg ved bruk av teleskopbom med tilleggsutstyr.
9. Forstå teleskoptruckens merking/skilt, lastdiagrammer, avlesning av diagrammet ved belastningens forskjellige plasseringer og arbeidshøyder.

Kapittel 3 - Emneliste

Leksjon	Emne	Antall timer	Merknader
1	Bruksområder og praktisk bruk av teleskoptruck	1	<ul style="list-style-type: none"> • Klasse C1 • Klasse C2 • Bruk som Truck • Bruk til løft med hengende last • Bruk til løft av personer • Aktuelt tilleggsutstyr
2	Ulykker med teleskoptruck	0,5	<p>Eksempler på uhell og ulykker</p> <ul style="list-style-type: none"> • Årsakssammenheng. • Konsekvenser for bruker. • Forebygging av ulykker.
3	Teleskoptruckens konstruksjon og virkemåte	1	<p>Konstruksjon, sikkerhetsinnretninger og virkemåte:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ramme og motvekt. • Motor og drivkilder <ul style="list-style-type: none"> - motortyper - elektriske systemer. • Kraftoverføring. • Hjul og dekk. • Sikkerhetsinnretninger • Hydraulikksystem. • Manøverorgan. • Instrumenter. • Løftesystemet: <ul style="list-style-type: none"> - bomsystemer, - svingbare konstruksjoner • Styresystem to- og firehjuls styring • Bremses • Skilt og merking
4	Støtteben og stabilitet	0,5	<ul style="list-style-type: none"> • Stabilitet under forskjellige løfte- og kjøreforhold • Tyngdekraft / Sentrifugalkraft • Bakkekjøring, kjøring på tvers av helling og i terreng • Høyt løft • Påvirkning av vind • Brå bevegelse
5	Bomkonstruksjon	0,5	<p>Funksjon og virkemåte</p> <ul style="list-style-type: none"> • Teleskopisk bom • Redskapsfester

6	Overlastsystem	0,5	<ul style="list-style-type: none"> • Forskjellige overlastsystem • Lastsikring ved bruk av tilleggsutstyr • Nødstop • Sikring ved slangebrudd
7	Lastdiagram	0,5	<ul style="list-style-type: none"> • Bruk og forståelse av lastdiagram • Eksempler på lastdiagram
8	Oppstilling	1	<ul style="list-style-type: none"> • Underlag vurderinger • Bløtt/skjevt underlag • Understøtteflate/veltelinjer • Oppstilling ved kraftlinjer • Løftekapasitet • Løftehøyde • Hindringer • Vindbegrensning • Kommunikasjon med anhuker • Arbeidsradius klasse C2
9	Teoretisk Prøve	1	
	SUM	6,5	

Kapittel 4 - Hjelpemidler, arbeidsmåter og vurdering

Det vises til krav som for øvrig gjelder for sertifisert sikkerhetsopplæring i modulene 2.1, 2.2 og 2.8.

Kapittel 5 Tilleggsopplæring

Teleskoptruck kan utstyres og brukes på en slik måte at fører bør ha kurs i løfteredskap, stropp og signalgiving. Arbeidsgiver må selv vurdere hvor vidt føreren skal gjennomgå modul 2.3 løfteredskap eller annen tilsvarende opplæring under hensyn til bruken av maskinen dersom denne har sertifisert opplæring i truck eller masseforflytningsmaskiner.